

DEBAT POLÍTIC

Ignacio Sánchez-Cuenca

PROFESSOR DE SOCIOLOGIA DE LA UNIVERSITAT COMPLUTENSE DE MADRID

Nou govern “És un desastre a l'hora de retre comptes davant la ciutadania”
Zapatero “És el president espanyol que ha atès millor les demandes catalanes”

“El no de Rajoy al pacte fiscal farà créixer l'independentisme”

ORIOI MARCH
BARCELONA

Ignacio Sánchez-Cuenca (València, 1966) és professor de sociologia de la Universidad Complutense de Madrid i dirigeix l'equip d'investigació del Centro de Estudios Avanzados en Ciencias Sociales de l'Instituto Juan March. La setmana passada va ser a Barcelona en unes jornades que va organitzar la Fundació Campalans, integrada al PSC, sobre autogovern, federalisme i dret a decidir. “Existeix la necessitat que el sistema institucional resolgui els conflictes d'interessos de les parts implicades en el tema de l'autogovern de manera democràtica, canalitzant les demandes legítimes de més gestió autònoma”, va defensar en una taula rodona d'aquestes jornades.

Dimecres passat el Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) xifrava en el 51,1% els partidaris del sí en un referèndum d'autodeterminació a Catalunya. Quines causes hi veu? Tres, bàsicament: l'actitud tancada de l'Estat envers les demandes catalanes, el ressorgiment del nacionalisme espanyol i la crisi econòmica, que

fa que hi hagi gent que pensi que s'estaria millor fora d'Espanya en el marc d'un estat propi. Un no al pacte fiscal que defensa el Govern encara faria augmentar més el percentatge d'independentistes.

¿En què es basa el ressorgiment del nacionalisme espanyol?

Han renascut tòpics anticatalans i s'ha atacat un pilar com la llengua catalana des de determinats àmbits.

On comença aquesta tendència?

Podríem dir que José María Aznar va basar la seva política territorial en la confrontació de nacionalismes: l'espanyol, el basc i el català.

José Luis Rodríguez Zapatero ho va intentar arreglar amb el concepte d'Espanya plural.

Va ser un canvi radical. En el seu moment no es va donar gaire crèdit polític a aquesta operació, però no es pot negar que cap president en la història democràtica espanyola ha estat més favorable a les demandes catalanes que Zapatero.

Aquí se'l recorda, en part, pels seus incompliments i per la seva promesa de donar suport a l'Estatut que

sortís del Parlament, el cèlebre *apoyaré* de l'any 2003.

A aquella declaració en què es comprometia a aprovar el text que sortís de Catalunya no se li podia donar un caràcter immutable. Si hagués complert la seva paraula la sentència del Tribunal Constitucional (TC) contra el text encara hauria estat més dura.

Amb aquesta sentència s'acaba el somni de l'Espanya plural.

De fet, l'operació política de l'Estatut fracassa abans, quan ERC se'n despenja i demana el no arran del pacte entre Zapatero i CiU. Vist en perspectiva, però, la política territorial de l'expresident espanyol és un èxit comparada amb la d'Aznar.

¿Ara que el PP ha tornat al govern, es corre perill d'involució?

Crec que el PP ha après que si vol oposar-se als nacionalismes no pot fer-ho com Aznar. Ara no parlen d'identitat, sinó d'eficiència en la gestió autònoma.

No és una coartada?

És un canvi d'estratègia molt fort. És menys bel·ligerant amb els aspectes simbòlics, però assenyala les duplicitats competencials. És un discurs poc creïble: la majoria es van crear en l'època del PP.

En un article a *El País* vostè deia que el balanç dels governs de Zapatero eren positius pel que fa a les reformes democràtiques i de drets civils. Per què l'electorat va donar només 110 diputats al PSOE en les passades eleccions?

És complicat de saber. Crec que va ser un vot més de rebuig per la gestió de la crisi econòmica que no pas pel balanç del govern socialista. La meitat dels votants que van abandonar el PSOE ho van fer per la il·lusió que el PP faria millorar la situació econòmica. Ara ja hem vist que Rajoy no és capaç de treure ningú de la crisi.

¿Perilla l'herència dels set anys de govern socialista a Espanya?

Sí, molt. En termes de rendició de comptes, de compliment de promeses i de transparència, el govern de Rajoy és un desastre.

¿I què ha de fer el PSOE per tornar a ser una alternativa vàlida?

Per començar, fer anàlisi de què ha fet malament aquests últims anys. Encara no ho ha fet. I fins que no ho faci no se'n sortirà. ■

Ignacio Sánchez-Cuenca a les escales del Pati Manning del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB). CRISTINA CALDERER

en breu

El jutge Pablo Ruz, ahir, després de prendre declaració de nou als dos arrestats. VÍCTOR LERENA / EFE

El jutge envia a la presó els dos suposats jihadistes

M.C * BARCELONA

Presó incondicional

El jutge de l'Audiència Nacional Pablo Ruz va acabar ordenant ahir presó incondicional per als dos txetxens detinguts dijous a Ciudad Real, a qui acusa de pertinença a Al-Qaida i tinença d'explosius. Així, optava per fer cas de la petició del fiscal Pedro Martínez Torrijos després que ahir tornessin a declarar els dos detinguts, a qui divendres va prorrogar 48 hores l'arrest perquè no hi havia proves suficients per enviar-los a la presó. Sí que ho havia fet amb el tercer detingut, de nacionalitat turca, que el jutge assegura que amagava a casa de la seva dona material per fabricar explosius. “La investigació ha permès constatar la relació dels detinguts amb altres individus prèviament investigats pels vincles amb organitzacions terroristes, i han estat parcialment reconeguts per ells” i per un testimoni protegit als Estats Units, indica la interlocutòria del jutge. El magistrat, però, no precisa les proves de què disposa contra ells. Es remet a la informació aportada per autoritats americanes, russes i franceses.

Identitats falses

Un dels dos txetxens va amagar la seva identitat real. Es tracta del que es va identificar com a Ahmad Avar, que, en realitat, es diu Eldar Magomedov, informa l'agència Efe. Rússia el vincula amb “organitzacions terroristes de caràcter internacional i l'ubica a partir del 2010 al territori del Pakistan i l'Afganistan”. A més, el testimoni protegit pels EUA diu que coneix Magomedov pel nom de Muslin Dost, “a qui s'atribueix la participació en activitats de caràcter terrorista el 2010”. Ahir es desconeixien encara els resultats de les anàlisis de les suposades restes d'explosius que la policia va trobar en un zulo de l'habitatge de Cadis. Els detinguts mantenen que havien viatjat a Espanya buscant asil polític i neguen les imputacions. El magistrat avança que de les investigacions que queden per fer encara se'n podria “agreuja indiciàriament la responsabilitat penal imputada”. Però queden moltes incògnites per aclarir.